

O zdarzeniach, sytuacjach i semantyce uprawdziwiaczy

Adam Przepiórkowski

(IF UW, IPI PAN, Uniwersytet Oksfordzki)

11 października 2019

Referat będzie dotyczył reprezentacji semantycznej zdań w pewnym sensie ‘negatywnych’, tj. zdań zawierających negację morfologiczną, liczebnik *zero* lub kwantyfikator malejący, jak w następujących zdaniach angielskich:

- (1) *John didn't invite any girls.*
- (2) *John invited no girls.*
- (3) *John invited zero girls.*
- (4) *John invited at most five girls.*

W semantyce zdarzeń (ang. *Event Semantics*; Davidson 1967; Parsons 1990; Champollion 2015) przyjmuje się, że zdania typu (1)–(2) oznaczają negację istnienia zdarzenia pewnego typu, np. w wypadku zdania (1):

- (5) $\neg \exists e. \text{invite}(e) \wedge \text{agent}(e) = \text{john} \wedge \text{theme}(e) \subseteq \text{girls}$

Nie jest to jednak jedyna możliwa interpretacja takich zdań. W pewnych kontekstach jasne jest, że odnoszą się one do pewnych konkretnych choć opisanych negatywnie zdarzeń. Taka rola negacji jest szczególnie oczywista, gdy występuje w opisach obserwowanych sytuacji (ang. *perceptual reports*), np. (van der Does, 1991):

- (6) *Bill saw John not stop at the traffic lights.*

Zdania typu (3)–(4) stanowią inny problem dla semantyki zdarzeń. Jeżeli traktować *zero* i *at most five* jak zwykle liczebniki (a za takim traktowaniem *zero* argumentują przekonująco Bylinina i Nouwen 2018), to – na przykład w wypadku zdania (3) – naturalna reprezentacja mówiłaby, że istnieje zdarzenie zaproszenia, w którym przedmiotem zaproszenia jest pusty zbiór dziewczyn:

- (7) $\exists e. \text{invite}(e) \wedge \text{agent}(e) = \text{john} \wedge \text{theme}(e) \subseteq \text{girls} \wedge |\text{theme}(e)| = 0$

Oczywiście reprezentacja taka jest wewnętrznie sprzeczna: zdarzenie zaproszenia miało miejsce wtedy i tylko wtedy, gdy ktoś został zaproszony. Spróbuję jednak pokazać, że reprezentacje zbliżone do (7) mają sensowną interpretację, o ile:

1. sytuacje czasoprzestrzenne w sensie semantyki sytuacji (ang. *Situation Semantics*; Barwise i Perry 1983; Kratzer 1989, 2019) zostaną jasno odróżnione od typów zdarzeń (ang. *event kinds*; Carlson 2003; Landman i Morzycki 2003; ...; Gehrke 2019),
2. otrzymane reprezentacje zostaną zinterpretowane w ramach semantyki uprawdziwiaczy (ang. *Truthmaker Semantics*; Fine 2012, 2017a,b,c).

W zaproponowanym systemie, łączącym cechy semantyki zdarzeń, semantyki sytuacji i semantyki uprawdziwiaczy, istotną rolę pełni zapożyczona z semantyki sytuacji dwoistość negacji (Cooper, 1998; Przepiórkowski, 1999): zanegowany może być albo sąd, że pewna sytuacja jest pewnego typu (ang. *propositional negation*), albo sam typ (ang. *inforic negation*, *eventuality negation*). Rozróżnienie to odpowiada za dwie możliwe interpretacje zdań typu (1)–(2) i pozwala wyjaśnić pewne zagadki związane z zakresem negacji.

Literatura

- Barwise J., Perry J., 1983, *Situations and Attitudes*, The MIT Press, Cambridge, MA.
- Bylinina L., Nouwen R., 2018, On “zero” and semantic plurality, *Glossa: A Journal of General Linguistics* 3(98), s. 1–23.
- Carlson G., 2003, Weak indefinites, [w:] *From NP to DP: Volume 1: The Syntax and Semantics of Noun Phrases*, red. M. Coene Y. D’hulst, John Benjamins, s. 195–210.
- Champollion L., 2015, The interaction of compositional semantics and event semantics, *Linguistics and Philosophy* 38, s. 31–66.
- Cooper R., 1998, Austinian propositions, Davidsonian events and perception complements, [w:] *The Tbilisi Symposium on Language, Logic and Computation: Selected Papers*, red. J. Ginzburg, Z. Khasidashvili, C. Vogel, J.-J. Lévy, E. Vallduví, CSLI Publications, Stanford, CA.
- Davidson D., 1967, The logical form of action sentences, [w:] *The Logic of Decision and Action*, red. N. Rescher, University of Pittsburgh Press, Pittsburgh, PA, s. 81–95.
- Fine K., 2012, Counterfactuals without possible worlds, *Journal of Philosophy* 109(3), s. 221–246.
- Fine K., 2017a, A theory of truthmaker content I: Conjunction, disjunction and negation, *Journal of Philosophical Logic* 46, s. 625–674.
- Fine K., 2017b, A theory of truthmaker content II: Subject-matter, common content, remainder and ground, *Journal of Philosophical Logic* 46, s. 675–702.
- Fine K., 2017c, Truthmaker semantics, [w:] *A Companion to the Philosophy of Language*, red. B. Hale, C. Wright, A. Miller, John Wiley, drugie wydanie, chapter 22, s. 556–577.
- Gehrke B., 2019, Event kinds, [w:] *The Oxford Handbook of Event Structure*, red. R. Truswell, Oxford University Press, Oksford, s. 205–233.
- Kratzer A., 1989, An investigation of the lumps of thought, *Linguistics and Philosophy* 12, s. 608–653.
- Kratzer A., 2019, Situations in natural language semantics. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*, <https://plato.stanford.edu/entries/situations-semantics/>. First published Mon Feb 12, 2007; substantive revision Wed Feb 6, 2019.
- Landman M., Morzycki M., 2003, Event-kinds and the representation of manner, [w:] *Proceedings of the Western Conference in Linguistics (WECOL) 2002*, red. N. M. Antrim, G. Goodall, M. Schulte-Nafeh, V. Samiian, California State University, s. 136–147.
- Parsons T., 1990, *Events in the Semantics of English: A Study in Subatomic Semantics*, The MIT Press, Cambridge, MA.
- Przepiórkowski A., 1999, On negative eventualities, negative concord, and negative *yes/no* questions, [w:] *Proceeding of Semantics and Linguistic Theory 9*, red. T. Matthews D. Strolovitch, CLC Publications, Ithaca, NY, s. 237–254.
- van der Does J., 1991, A generalized quantifier logic for naked infinitives, *Linguistics and Philosophy* 14, s. 241–294.